

Nieuwe regeling verlofstelsels in het onderwijs vanaf 2 september 2016: wat verandert er?

Nieuws dinsdag 2 augustus 2016

Vanaf 2 september 2016 bestaat de loopbaanonderbreking zonder motief (de 'gewone' looponderbreking) niet meer. Wat blijft er dan wel en wat is er nieuw?

De loopbaanonderbreking met motief blijft bestaan en valt zoals vroeger onder federale bevoegdheid. Daarnaast komt er een Vlaams systeem van zorgkrediet, dat ook enkel met bepaalde motieven opgenomen kan worden. Ten slotte is ook aan het systeem van de verloven en afwezigheden een en ander gewijzigd. Dankzij de vakbonden zijn bepaalde verloven een recht geworden.

Loopbaanonderbreking: wat blijft over?

Vanaf 2 september 2016 kan een personeelslid niet langer een voltijdse of deeltijdse loopbaanonderbreking nemen, ook niet vanaf 55 jaar. Collega's die aan de voorwaarden voldoen en alsnog gedeeltelijk wensen uit te stappen op 55 jaar (in sommige gevallen vanaf 50 jaar) met een premie, moeten dat doen op 1 september 2016. Ook het wijzigen van volume van een vijfde naar de helft kan enkel nog op deze datum. Dit deel is van toepassing op alle onderwijspersoneelsleden, behalve sommige personeelsleden van de universiteiten.

De thematische loopbaanonderbrekingen (ouderschapsverlof, medische bijstand en palliatieve zorgen) blijven wel bestaan. De voorwaarden veranderen niet. Enkel de aanmoedigingspremie – een Vlaamse bevoegdheid – werd geschrapt.

Ouderschapsverlof kan voltijds genomen worden gedurende 4 maanden. Als men het deeltijds neemt, dan worden deze 4 maanden pro rata verrekend: je kan de 4 maanden omzetten naar 8 maanden halftijds of 20 maanden één vijfde.

Loopbaanonderbreking voor palliatieve zorgen kan je een maand nemen. Je kan er eventueel een tweede maand aan toevoegen, ongeacht het volume van de onderbreking.

Loopbaanonderbreking voor medische bijstand duurt maximaal 12 maanden voltijds of 24 maanden deeltijds (voor de helft of één vijfde).

In deze tabel vind je de bedragen van de onderbrekingsuitkeringen:

	Volume	Bruto bedrag -55j (50j)	Bruto bedrag +50j (50j)
Ouderschapsverlof	Volledig	786,78	786,78
Palliatieve zorgen	Halftijds	393,38	667,27
Medische bijstand	Een vijfde	133,45	266,91

Je kan ouderschapsverlof nemen voor een kind jonger dan 12 jaar. Loopbaanonderbreking voor palliatieve zorgen is bedoeld voor de verzorging van personen die lijden aan een ongeneeslijke ziekte en die zich in een terminale fase bevinden. Attestering door de geneesheer is vereist.

Je hebt recht op loopbaanonderbreking voor medische bijstand, om bijstand of verzorging te verlenen aan een familielid tot de tweede graad of aan een gezinslid dat lijdt aan een zware ziekte. Deze periodes worden verdubbeld als je alleenstaand bent en het betrokken gezinslid jonger is dan 16 jaar.

Personeelsleden die momenteel een loopbaanonderbreking 55+ (of 50+) hebben, kunnen vanaf 2 september 2016 geen thematische loopbaanonderbreking meer nemen indien ze nadien hun loopbaanonderbreking 55+ willen voortzetten. Na deze thematische

loopbaanonderbreking moet er immers opnieuw een aanvraag voor de loopbaanonderbreking 55+ ingediend worden, terwijl dat stelsel op dat moment niet meer zal bestaan.

Zorgkrediet: wat houdt dit nieuwe systeem in?

Dit deel is van toepassing op alle onderwijspersoneelsleden, behalve het technisch en administratief personeel van de vrije universiteiten.

Vanaf 2 september 2016 komt er een Vlaams systeem van zorgkrediet. Dit systeem vertoont gelijkenissen met het federale systeem van loopbaanonderbreking, maar vervangt het niet. De twee systemen zullen naast elkaar blijven bestaan, wellicht tot een minister in de federale regering opmerkt dat de afschaffing ervan een aardige besparing kan opleveren.

Het zorgkrediet is een recht als je één van volgende motieven hebt:

- Zorg voor een kind tot en met de leeftijd van 12 jaar.
- Bijstand of verzorging verlenen aan een zwaar ziek gezins- of familielid.
- Palliatieve zorg verlenen.
- Zorg voor een kind met een handicap.
- Een erkende opleiding volgen.

In de volgende tabel vind je een overzicht van de mogelijke volumes en de bijhorende duurtijd en van de onderbrekingsuitkering.

Volume	Duur	Bruto bedragen	
		<i>algemeen</i>	<i>alleenstaande ouder</i>
Volledig	18 maanden	527 euro	527 euro
Halftijds	36 maanden	275 euro	330 euro
Een vijfde	90 maanden	131 euro	200 euro

Opgelet: dit is geen en-en-verhaal. Als je bijvoorbeeld gedurende 10 maanden volledig zorgkrediet neemt, dan daalt je recht op deeltijds zorgkrediet met 20, respectievelijk 50 maanden.

Nieuwe verloven en afwezigheden vanaf 1 september 2017

Dit deel is van toepassing op alle onderwijspersoneelsleden, behalve die van het hoger onderwijs.

Momenteel bestaan er drie soorten verlof voor verminderde prestaties voor sociale en familiale redenen (VVP) en drie soorten afwezigheid voor verminderde prestaties (AVP). Bovendien is er terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden (TBSPA, ook wel ten onrechte 'verlof zonder wedde' genoemd). Deze systemen hadden in oorsprong een duidelijk verschillende bedoeling, maar zijn meermaals – ook op onze vraag – aangepast, waardoor het niet altijd duidelijk is wanneer welk systeem het meest aangewezen is.

Al deze systemen zijn een gunst. De inrichtende macht kan een aanvraag dus (gemotiveerd) afwijzen.

Vanaf 1 september 2017 komt er een behoorlijke vereenvoudiging in het kluwen van deze verschillende stelsels. Er blijven twee stelsels over: een verlof verminderde prestaties en een afwezigheid verminderde prestaties. In geen van beide systemen worden premies uitgekeerd.

Het verlof verminderde prestaties is een (geconditioneerd) recht, de afwezigheid is een gunst. Het personeelslid moet geen motief opgeven om het verlof of de afwezigheid te nemen. Het geconditioneerd recht houdt in dat het schoolbestuur het verlof kan weigeren als het geen vervanger vindt die het vereist bekwaamheidsbewijs bezit en die voldoet aan het opvoedingsproject van de school. Bij wervingsambten kan deze weigering op 1 september ingeroepen worden, maar indien de aanvraag voor 1 juni gebeurde, krijgt het personeelslid sowieso het recht om het verlof op te nemen op 1 januari bij een deeltijdse vermindering of op 1 september van het volgende schooljaar bij een volledige vermindering van de opdracht.

Voor personeelsleden in een wervingsambt is het verlof verminderde prestaties vanaf 55 jaar een absoluut recht.

	Volume	Duur
Verlof verminderde prestaties	Volledig	24 maanden

	Halftijds	Samen 120 maanden
	1/5 ^{de}	
Verlof verminderde prestaties vanaf 55 jaar	Halftijds	Tot pensioenleeftijd
	1/5 ^{de}	
Afwezigheid verminderde prestaties	Vanaf 1u tot voltijds	60 maanden

De begindata voor het verlof verminderde prestaties zijn 1 september voor de volledige vermindering en 1 september, 1 januari en 1 april voor de deeltijdse vermindering. Er kan afgeweken worden van de begin- en einddatum en van het volume, als het schoolbestuur het daarmee eens is.

Voor het personeel van de hogescholen wordt een gelijkaardig systeem uitgewerkt tegen 1 september 2017.

Wat vindt ACOD Onderwijs hiervan?

Wij blijven het betreuren dat de Vlaamse regering de 'gewone' loopbaanonderbreking heeft afgeschaft. We waarderen wel dat de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming oog heeft voor het personeel en een aantal mogelijkheden biedt om het werk werkbaar te houden. Wij zullen er evenwel blijven voor ijveren dat er opnieuw een premie gegeven wordt, zeker voor de personeelsleden die het financieel moeilijker hebben, zodat ook zij het werk werkbaar kunnen houden.

In de loop van volgend schooljaar geven we je meer informatie over deze verlofstelsels (aanvraag, gevolgen voor pensioen,...).
--

raf.deweerd@acod.be